

ДИРЕКТИВА 2006/32/ЕО НА ЕВРОПЕЙСКИЯ ПАРЛАМЕНТ И НА СЪВЕТА

от 5 април 2006 г.

относно ефективността при крайното потребление на енергия и осъществяване на енергийни услуги, която отменя Директива на Съвета 93/76/ЕИО

(Текст, имащ отношение към ЕИП)

ЕВРОПЕЙСКИЯТ ПАРЛАМЕНТ И СЪВЕТЪТ НА ЕВРОПЕЙСКИЯ СЪЮЗ,

Като взеха предвид Договора за създаване на Европейската общност, и по-специално Член 175(1) от него,

Като взеха предвид предложението на Комисията,

Като взеха предвид становището на Икономическия и социален комитет⁽¹⁾,

Като взеха предвид становището на Комитета за регионите⁽²⁾,

В съответствие с процедурата, предвидена в Член 251 от Договора⁽³⁾,

Като имат предвид, че:

- (1) В Общността съществува необходимост от повишаване ефективността при крайното потребление на енергия, управлявано търсене на енергия и стимулиране на производството на енергия от възобновяеми енергийни източници, тъй като в краткосрочен и средносрочен план са относително ограничени възможностите за каквото и да е друго влияние върху условията на доставка и разпределение на енергия, било то чрез изграждане на нови мощности или подобряване на преноса и разпределението.
- (2) Повишаването на ефективността при крайното потребление на енергия също така ще допринесе за намаляване на първичното енергийно потребление, намаляване на емисиите от въглероден диоксид и други парникови газове и съответно ще спомогне за предотвратяване на изменението на климата. Тези емисии продължават да нарастват и все по-трудно е спазването на поетите ангажименти по Протокола от Киото. Човешките дейности, свързани с потреблението на енергия, са причина за 78% от емисиите на парникови газове в Общността. Шестата програма на Общността за действия в областта на околната среда, посочена в Решение № 1600/2002/ЕО на Европейския парламент и на Съвета⁽⁴⁾ посочва, че е необходимо емисиите да бъдат намалени в още по-голяма степен за да бъде постигната дългосрочната цел на Рамковата конвенция на ОН по изменение на климата за стабилизиране на концентрациите на парникови газове в атмосферата на ниво, което няма да позволи опасна антропогенна интерференция с климатичната система. По тази причина са необходими конкретни планове за действие и мерки.
- (3) Повишаването на ефективността при крайното потребление ще позволи използването на потенциала на рентабилните енергийни спестявания по икономически ефективен начин. Чрез мерките за повишаване на енергийната ефективност биха могли да се реализират такива енергийни спестявания и по този начин се помогне на Общността да намали зависимостта си от внос на енергоносители. Освен това напредъка в посока на по-енергийно-ефективни технологии би могъл да стимулира новаторството и конкурентоспособността, както е заложено в стратегията от Лисабон.
- (4) Комуникето на Комисията относно осъществяването на първия етап от Европейската програма по изменение на климата определя директивата относно управление на енергийното търсене като една от приоритетните мерки във връзка с изменението на климата, които следва да бъдат предприети на равнището на Общността.

⁽¹⁾ ОВ С 120, 20.5.2005 г., стр. 115.

⁽²⁾ ОВ С 318, 22.12.2004 г., стр. 19.

⁽³⁾ Становище на Европейския парламент от 7 юни 2005 г. (все още не публикувано в Официалния вестник), Обща позиция на Съвета от 23 септември 2005 г. (ОВ С 275 Е, 8.11.2005 г., стр.19) и Позиция на Европейския парламент от 13 декември 2005 г. (все още не е публикувана в ОВ), Решение на Съвета от 14 март 2006 г.

⁽⁴⁾ ОВ L 242, 10.9.2002 г., стр. 1.

- (5) Настоящата Директива е в съответствие с Директива 2003/54/ЕО на Европейския парламент и на Съвета относно общите правила на вътрешния пазар на електроенергия⁽⁵⁾ и с Директива 2003/55/ЕО на Европейския парламент и на Съвета относно общите правила на вътрешния пазар на природен газ⁽⁶⁾, които предвиждат възможност енергийната ефективност и управлението на търсенето да се използват като алтернативи на новите доставки и за опазване на околната среда, което позволява на съответните ведомства в държавите-членки, наред с друг неща, да изберат провеждането на търгове за изграждане на нови мощности или да предпочетат мерки, свързани с енергийната ефективност и търсенето, включително системи за бели сертификати.
- (6) Настоящата Директива не е в ущърб на Член 3 от Директива 2003/54/ЕО, която изисква от държавите-членки да гарантират, че всички битови потребители, и ако държавите-членки сметат за уместно, и малки предприятия, се ползват от общодостъпна услуга, тоест имат право да бъдат снабдявани с електроенергия с определено качество на тяхната територия при приемливи, лесно и ясно сравними и прозрачни цени.
- (7) Целта на настоящата Директива е не само да продължи да насърчава предлагането на енергийни услуги, но също така да стимулира търсенето. Така общественият сектор във всяка държава-членка следва да даде добър пример по отношение на разходите за инвестиции, поддръжка и други разходи за използващо енергия оборудване, енергийни услуги или други мерки за повишаване на енергийната ефективност. В тази връзка общественият сектор следва да бъде поощряван да взема предвид повишаването на енергийната ефективност при определяне размера на инвестициите, амортизационните отчисления и оперативните бюджети. Освен това, общественият сектор следва да се стреми да използва критерии, свързани с енергийната ефективност при тържните процедури за обществени поръчки, практика, която се допуска от Директива 2004/17/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 31 март 2004 година за координиране на тържните процедури във водния, енергиен, транспортен отрасъл или отрасъла на пощенските услуги⁽¹⁾, както и от Директива 2004/18/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 31 март 2004 година относно координирането на процедурите по възлагане на договори за строителни работи, доставки и услуги в обществения сектор⁽²⁾, чиито принцип беше потвърден от решението на Европейския съд от 17 септември 2002 година по Дело С-513/99⁽³⁾. Предвид факта, че между административните структури на отделните държави-членки има големи различия, видовете мерки, които обществения сектор би могъл да предприеме следва да бъдат приложени на подходящото национално, регионално и/или местно ниво.
- (8) Има голямо разнообразие от начини, по които общественият сектор може да осъществи изключителната си роля: освен приемливите мерки, посочени в Приложение III и Приложение VI, общественият сектор може да инициира пилотни проекти за енергийна ефективност и стимулира енергийно-ефективното поведение на служителите си. С цел постигане на търсения мултиплициращ ефект, отделните граждани и/или фирми следва да бъдат информирани за действията в тази посока, като се набляга на финансовите ползи.
- (9) Либерализирането на пазарите на дребно за крайните потребители на електрическа енергия, природен газ, черни въглища и лигнит, топлинна енергия, а в някои случаи и централно топлоснабдяване и охлаждане, почти във всички случаи води до повишаване на ефективността и по-ниски разходи за производство, пренос и разпределение. Тази либерализация не е предизвикала значителна конкуренция при продуктите и услугите, която от своя страна да доведе до повишена енергийна ефективност от страна на търсенето.
- (10) В Резолюция от 7 декември 1998 година относно енергийната ефективност в Европейската общност⁽⁴⁾, Съветът одобри като цел на Общността като цяло подобряването на енергоемкостта на крайното потребление с допълнителен процент годишно до 2010 година.

⁽⁵⁾ ОВ L 176, 15.7.2003 г., стр. 37. Директива посл. изм. и доп. от Директива на Съвета 2004/85/ЕО (ОВ L 236, 7.7.2004 г., стр. 10).

⁽⁶⁾ ОВ L 176, 15.7.2003 г., стр. 57.

⁽¹⁾ ОВ L 134, 30.4.2004, стр. 1. Директива последно изменена и допълнена от Регламент на Комисията (ЕО) № 2083/2005 (ОВ L 333, 20.12.2005 г., стр. 28).

⁽²⁾ ОВ L 134, 30.4.2004 г., стр. 114. Директива последно изменена и допълнена от Регламент (ЕО) № 2083/2005.

⁽³⁾ С-513/99: Concordia Bus Finland Oy Ab, по-рано Stagecoach Finland Oy Ab срещу Helsingin kaupunki и HKL-Bussiliikenne (2002 ECR I-7213).

⁽⁴⁾ ОВ С 394, 17.12.1998 г., стр.1.

- (11) Държавите-членки следва да приемат национални индикативни нива на повишаване на ефективността на крайното потребление на енергия и осигурят растеж и жизнеспособност на пазара на енергийни услуги, като по този начин допринесат за прилагането на стратегията от Лисабон. Приемането на националните индикативни нива на повишаване на ефективността на крайното потребление на енергия дава възможност за ефективно обединяване на усилията със други елементи на законодателството на Общността, прилагането на които би допринесло за постигането на тези национални нива.
- (12) Настоящата Директива изисква предприемането на действия от страна на държавите-членки във връзка с осъществяването на нейните цели, в зависимост от ефекта от такива действия върху крайните потребители на енергия. Крайният резултат от действията на държавите-членки зависи от много външни фактори, които влияят върху поведението на потребителите по отношение на използването на енергия и върху тяхното желание да прилагат мерки за енергоспестяване и използват енергоспестяващи уреди. Ето защо, въпреки, че държавите-членки са поели ангажимент да полагат усилия за постигане на планираните 9%, определените нива във връзка с националните енергийни спестявания имат само индикативен характер и не пораждаат въведено чрез правен акт задължение за достигане от страна на държавите-членки.
- (13) В стремежа си да постигнат националните се индикативни нива, държавите-членки биха могли да планират нива над 9%.
- (14) Обменът на информация, опит и най-добри практики на всички нива, особено в общественения сектор, би спомогнал за повишаване на енергийната ефективност. В тази връзка, държавите-членки следва да посочат мерките, които са предприели в контекста на настоящата Директива и да извършат преглед на резултата от тях в националните си планове за действие в областта на енергийната ефективност.
- (15) Когато се цели постигането на енергийна ефективност въз основа на технологични, поведенчески и/или икономически промени, следва да се избягва по-значително отрицателно въздействие върху околната среда и да се зачитат приоритетите в социалната сфера.
- (16) Финансирането на предлагането и осигуряване на разходите от страната на търсенето играят важна роля при енергийните услуги. Създаването на фондове за финансирането на програми за енергийна ефективност и други мерки за повишаване на енергийната ефективност и стимулиране на развитието на пазара на енергийни услуги може да се окаже подходящо средство за осигуряването на недискриминационно начално финансиране за този пазар.
- (17) Повишаването на енергийната ефективност на крайното потребление може да бъде постигнато чрез увеличаване на разполагаемостта и търсенето на енергийни услуги или чрез други мерки за повишаване на енергийната ефективност.
- (18) С цел реализиране на потенциала за енергийни спестявания на определени сегменти от пазара, при които енергийните обследвания не се предлагат с търговска цел, като например домакинствата, държавите-членки следва да осигурят възможност за изготвяне на енергийни обследвания.
- (19) Заключениета на Съвета от 5 декември 2000 г. определят насърчаването на енергийните услуги чрез разработване на стратегия на Общността като приоритетна област на действие за повишаване на енергийната ефективност.
- (20) Енергоазпределителните предприятия, операторите на разпределителната мрежа и фирмите, които търгуват с енергия на дребно могат да повишат енергийната ефективност на Общността, ако енергийните услуги, които предлагат обхващат ефективността при крайното потребление като вътрешен топлинен комфорт, осигуряване на топла вода за битови нужди, замразяването, производството на стоки, осветлението и задвижващата сила. Максимизирането на печалбите на енергоазпределителните предприятия, операторите на разпределителната мрежа и фирмите, които търгуват с енергия на дребно по този начин е по-тясно обвързано с продажбите на енергийни услуги на възможно най-много клиенти, отколкото с продажбите на възможно най-голямо количество енергия на отделния клиент. Държавите-членки следва да се стремят да избягват нарушаване на конкуренцията в тази област, с цел гарантиране на равни условия за всички доставчици на енергийни услуги, като биха могли да делегират тази задача на съответния национален регулативен орган.

- (21) Като се отчете напълно националната организация на участниците на пазара в енергийния отрасъл и с цел насърчаване осъществяването на енергийни услуги и мерки за повишаване на енергийната ефективност, както е предвидено в настоящата Директива, държавите-членки следва да имат възможност задължат за енергоазпределителните предприятия, операторите на разпределителната мрежа и фирмите, които търгуват с енергия на дребно или, където е уместно, двама или всички участници на пазара, да осигурят такива услуги и да участват в такива мерки.
- (22) Използването на финансиране от трета страна е новаторска практика, която следва да бъде поощрявана. При такова финансиране получателят не извършва разходи за инвестиции, тъй като използва част от финансовата стойност на енергийните икономии в резултат на инвестициите на третата страна за покриване на направените инвестиции от третата страна и лихвите по тях.
- (23) Във връзка с изготвянето на тарифи и други разпоредби свързани с енергията, предоставяна по мрежови инсталации, които да благоприятстват ефективното крайно потребление, следва да се елиминира неоправданото стимулиране на обем.
- (24) Насърчаването на пазара на енергийни услуги може да бъде постигнато чрез различни средства, включително и нефинансови.
- (25) Енергийните услуги, програмите за повишаване на енергийната ефективност и другите мерки за повишаване на енергийната ефективност, които се прилагат за постигане на определените нива по отношение на енергийните спестявания могат да бъдат подпомогнати и/или реализирани чрез доброволни споразумения между акционерите и обществените органи, посочени от държавите-членки.
- (26) Доброволните споразумения, в обхвата на настоящата Директива, следва да бъдат прозрачни и да съдържат, където е приложимо, информация поне по следните въпроси: количествено измерими и поэтапни цели, мониторинг и отчитане.
- (27) Секторите на моторните горива и транспорта играят важна роля във връзка с енергийната ефективност и енергийните спестявания.
- (28) При определянето на мерките за повишаване на енергийната ефективност следва да се отчетат ползите, свързани с ефективността, получени чрез широкото използване на рентабилни технологични нововъведения, като например електронното измерване. В контекста на настоящата Директива, индивидуалните уреди за измерване на конкурентни цени включват и топломерите с добър клас на точност.
- (29) С цел даване на възможност на крайните потребители да бъдат по-добре информирани при вземането на решения по отношение на индивидуалното си потребление на енергия, те следва да получат достатъчно количество свързана с това информация, както и всякаква друга необходима информация, като например информация за съществуващите мерки за повишаване на енергийната ефективност, сравнителни профили на крайно потребление или конкретни технически спецификации на оборудване, което ползва енергия, като те могат да включват оборудване „четвърти фактор” или друго подобно. Следва да се припомни, че такава полезна информация би следвало вече да е предоставена на крайните потребители съгласно Член 3(6) на Директива 2003/54/ЕО. Освен това потребителите следва да бъдат поощрявани редовно да проверяват показанията на измервателните си уреди.
- (30) Всички видове информация, свързани с енергийната ефективност следва да бъдат широко разпространявани до съответните целеви групи в подходящата форма, включително чрез издаваните сметки. Може да бъде предоставена информация за финансовите и законодателни рамки, комуникационните и промоционални кампании и широкия обмен на най-добри практики на всички нива.
- (31) С приемането на настоящата Директива, цялата оперативна част на Директива на Съвета 93/76/ЕИО от 13 септември 1993 година за ограничаване на емисиите от въглероден диоксид чрез подобряване на

енергийната ефективност (SAVE)⁽¹⁾ се покрива от други законодателни актове на Общността и следователно Директива 93/76/ЕИО следва да бъде отменена.

- (32) Тъй като целите на настоящата Директива, а именно поощряване на ефективността при крайното потребление на енергия и развитието на пазара на енергийни услуги, не могат да бъдат постигнати в значителна степен от отделните държави-членки, а биха могли да бъдат по-добре осъществени на равнище на Общността, Общността би могла да предприеме мерки, в съответствие с принципа на субсидиарността, изложен в Член 5 от Договора. В съответствие с принципа на пропорционалността, изложен в същия член, настоящата Директива не излиза извън обхвата на необходимото за постигането на тези цели.
- (33) Мерките, необходими за изпълнението на настоящата Директива следва да бъдат приети в съответствие с Решение на Съвета 1999/468/ЕО от 28 юни 1999 година, в което се посочват процедурите за осъществяване на изпълнителните правомощия, предоставени на Комисията⁽²⁾

ПРИЕХА НАСТОЯЩАТА ДИРЕКТИВА:

ГЛАВА I

ПРЕДМЕТ И ОБХВАТ

Член 1

Цел

Целта на настоящата Директива е да стимулира рентабилното повишаване на ефективността при крайното потребление на енергия в държавите-членки като:

- (а) осигури необходимите индикативни нива, както и механизмите, стимулите и институционалните, финансови и правни рамки за премахване на съществуващите пазарни пречки и недостатъци, които възпрепятстват ефективното крайно потребление на енергия;
- (б) създаде условия за развитието и насърчаването на пазара на енергийни услуги и предоставяне на други мерки за повишаване на енергийната ефективност на крайните клиенти.

Член 2

Обхват

Настоящата Директива засяга:

- (а) доставчиците на мерки за повишаването на енергийната ефективност, енергоразпределителните предприятия, операторите на разпределителната мрежа и фирмите за търговия с енергия на дребно. Независимо от това, държавите-членки биха могли да изключат малките разпределителни предприятия, малките оператори на разпределителната мрежа и малките фирми за търговия с енергия на дребно от приложението на Член 6 и Член 13;
- (б) крайните потребители. Независимо от това, настоящата Директива не се отнася до онези предприятия, които осъществяват дейности от някоя от категориите, посочени в Приложение I на Директива 2003/87/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 13 октомври 2003 година, която установява схемата за търговия с квоти на емисии от парникови газове в рамките на Общността⁽¹⁾;
- (в) въоръжените сили, само дотолкова, доколкото приложението на настоящата Директива не е в противоречие с естеството и първичната цел на дейността на въоръжените сили и с изключение на материалите, които се използват изключително за военни цели.

⁽¹⁾ ОВ L 237, 22.9.2003 г., стр. 28.

⁽²⁾ ОВ L 184, 17.7.1999 г., стр. 23.

⁽¹⁾ ОВ L 275, 25.10.2003 г., стр. 32., изменена и допълнена от Директива 2004/101/ЕО (ОВ L 338, 13.11.2004 г., стр. 18).

Определения

За целите на настоящата Директива се използват следните определения:

(а) „енергия“: всички форми на търгувана енергия, включително електрическа енергия, природен газ (вкл. втечен природен газ), пропан-бутан, всички горива за отопление и охлаждане (включително централно топлоснабдяване и охлаждане), черни и лигнитни въглища, торф, транспортни горива (с изключение на авиационните и морските бункерни горива) и биомасата, както е определено в Директива 2001/77/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 27 септември 2001 година за насърчаване на производството и потреблението на електроенергия от възобновяеми енергийни източници на вътрешния електроенергиен пазар⁽¹⁾;

(б) „енергийна ефективност“: съотношението между изходното количество производителност, услуга, стока или енергия и вложеното количество енергия;

(в) „повишаване на енергийната ефективност“: увеличаване на ефективността на крайното потребление в резултат на технологични, поведенчески и/или икономически промени;

(г) „енергийни спестявания“: количеството спестена енергия, определено чрез измерване и/или определяне на потреблението преди и/или след прилагането на една или повече мерки за повишаване на енергийната ефективност, като се осигурява нормализиране при отчитане на външните условия, които засягат енергийното потребление;

(д) „енергийна услуга“: материалната изгода, полза или благо, получени от комбинацията на енергията с енергийно ефективна технология и/или с действие, което може да обхваща експлоатацията, поддръжката и управлението, необходими за предоставяне на услугата, като тя се предоставя въз основа на договор и при нормални обстоятелства води до проверимо и измеримо или оценимо повишаване на енергийната ефективност и/или на първичните енергийни спестявания;

(е) „механизми за енергийна ефективност“: общите инструменти, които се използват от правителствата и правителствените органи за създаване на спомагателна рамка или стимули за участниците на пазара да предоставят или купуват енергийни услуги и други мерки за повишаване на енергийната ефективност;

(ж) „програми за повишаване на енергийната ефективност“: дейности, които са насочени към групите крайни потребители и които обикновено водят до проверимо и измеримо или оценимо повишаване на енергийната ефективност;

(з) „мерки за повишаване на енергийната ефективност“: всички действия, които обичайно водят до проверимо и измеримо или оценимо повишаване на енергийната ефективност;

(и) „фирма за предоставяне на енергийни услуги“ (ESCO): физическо или юридическо лице, което осъществява енергийни услуги и/или други мерки за повишаване на енергийната ефективност при съоръженията или обекта на потребителя, като поема определена част от финансовия риск. Заплащането на предоставяните услуги се основава (частично или цяло) на постигнатото повишаване на енергийната ефективност и на удовлетворяването на другите договорени критерии за изпълнение;

(й) „договор за енергоспестяване с гарантиран резултат“: договореност между получателя и предоставящия (обикновено ESCO) мярката за повишаване на енергийната ефективност, при което инвестициите за осъществяване на мярката се изплащат от договореното ниво на повишаване на енергийната ефективност;

(к) „финансиране от трети страни“: договореност, при която, освен енергийния доставчик и получателя на резултата от енергоспестяващата мярка, участва и трета страна, която осигурява финансирането на тази мярка и събира от получателя такса, която е равна на определена част от постигнатите енергийни спестявания в резултат на мярката за повишаване на енергийната ефективност. Тази трета страна може да е или да не е ESCO;

(л) „енергийно обследване“: систематична процедура за получаване на адекватна информация за съществуващия профил на енергийното потребление на дадена сграда или група от сгради, за промишлено

⁽¹⁾ ОВ L 283, 27.10.2001 г., стр. 33., изменена и допълнена от Директива 2004/101/ЕО (ОВ L 338, 13.11.2004 г., стр. 18).

съоръжение и/или инсталация или за частна или обществена услуга, идентифициране и количествено определяне на рентабилните възможности за енергийни спестявания и отчитане на резултатите;

(м) „финансови инструменти за енергийни спестявания”: всички финансови инструменти като фондове, субсидии, данъчни облекчения, заеми, финансиране от трети страни, договори за енергоспестяване, договори за енергоспестяване с гарантиран резултат, външно възлагане или други подобни договори, които се предлагат на пазара от държавни или частни организации с цел частично или пълно покриване на първоначалната стойност на проекта за изпълнение на мерки за повишаване на енергийната ефективност;

(н) „краен потребител”: физическо или юридическо лице, което купува енергия за свое собствено крайно потребление;

(о) „енергоразпределително предприятие”: физическо или юридическо лице, което отговаря за транспортването на енергията с оглед на доставката ѝ до крайните потребители или до разпределителните станции, които продават енергията на крайните потребители. Това определение изключва операторите на разпределителните мрежи на електроенергия и природен газ, които са определени в точка „п”;

(п) „оператор на разпределителната мрежа”: физическо или юридическо лице, което отговаря за експлоатацията, осигуряване на поддръжката и, ако е необходимо, развитието на мрежата за разпределение на електроенергия или природен газ в определен район и, където е приложимо, и обединението ѝ с другите мрежи, както и за осигуряването на дългосрочните възможности на системата да посрещнат разумното търсене на разпределението на електрическа енергия или природен газ;

(р) „фирма за търговия с енергия на дребно”: физическо или юридическо лице, което продава енергия на крайните потребители;

(с) „малко разпределително предприятие, малък оператор на разпределителна мрежа и малка фирма за търговия с енергия на дребно”: физическо или юридическо лице, което разпределя или продава енергия на крайните потребители и което разпределя или продава по-малко от еквивалента на 75 GWh годишно или чиито персонал наброява по-малко от 10 души или общ годишен оборот и/или годишен баланс не надвишава 2 000 000 Евро.

(т) „бели сертификати”: сертификати, издавани от независими сертификационни органи, които потвърждават претендираните енергийни спестявания като резултат от мерките за повишаване на енергийната ефективност.

ГЛАВА II

ПЛАНИРАНИ НИВА НА ЕНЕРГИЙНИ СПЕСТЯВАНИЯ

Член 4

Общо ниво

1. Държавите-членки приемат и се стремят да постигнат общо национално индикативно ниво на енергийни спестявания от 9% до деветата година от прилагането на настоящата Директива, което да бъде постигнато чрез енергийни услуги и други мерки за повишаване на енергийната ефективност. Държавите-членки следва да предприемат рентабилни, практически осъществими и приемливи мерки, които да допринесат за постигането на тази цел.

Това национално индикативно ниво на енергийни спестявания се определя и изчислява в съответствие с разпоредбите и методиката, посочени в Приложение I. За целите на сравняването на енергийните спестявания и превръщането им в сравнима единица, се прилагат коефициентите за превръщане, посочени в Приложение II, освен ако не бъде обосновано използването на други коефициенти за превръщане. Примери за приемливи мерки за повишаване на енергийната ефективност са посочени в Приложение III. Общата рамка на измерването и потвърждаването на енергийните спестявания е посочена в Приложение IV. Отношението на националните енергийни спестявания спрямо индикативното ниво започва да се отчита от 1 януари 2008 година.

2. За целите на първия План за действие в областта на енергийната ефективност (ПДЕЕ), който следва да бъде представен в съответствие с Член 14, всяка страна определя междинно индикативно ниво на енергийни спестявания за третата година от прилагането на настоящата Директива и прави преглед на стратегията си за постигане на междинните и крайните нива. Това междинно ниво следва да бъде реалистично и в съответствие с крайното национално индикативно ниво на енергийни спестявания, посочено в алинея 1.

Комисията следва да даде мнение дали междинното национално индикативно ниво е реалистично и в съответствие с крайното ниво.

3. Всяка държава-членка следва да разработи програми и мерки за повишаване на енергийната ефективност.
4. Държавите-членки възлагат на един или повече нови или съществуващи органи или агенции цялостния контрол и отговорност за наблюдението на изградената рамка във връзка с целта, посочена в алинея 1. Тези органи след това следва да потвърдят енергийните спестявания в резултат на енергийните услуги и другите мерки за повишаване на енергийната ефективност, включително националните мерки за повишаване на енергийната ефективност, както и да докладват резултатите.
5. След като направи преглед и отчете първите три години от прилагането на настоящата Директива, Комисията проверява дали е подходящо да се предложи директива, която да задълбочи пазарния подход при повишаването на енергийната ефективност чрез системата на бели сертификати.

Член 5

Енергийна ефективност при крайното потребление в обществения сектор

1. Държавите-членки следва да гарантират, че общественият сектор изпълнява изключителната си роля в контекста на настоящата Директива. За тази цел, те следва да намерят ефективен начин да информират гражданите и/или фирмите, както е уместно, за изключителната роля и действия на обществения сектор.

Държавите-членки следва да осигурят, че при предприемането на мерки за повишаване на енергийната ефективност от обществения сектор, вниманието е насочено към рентабилни мерки, които осигуряват най-голяма възвращаемост в най-кратък срок. Такива мерки следва да бъдат предприети на подходящото национално, регионално и/или местно равнище и могат да обхващат законодателни инициативи и/или доброволни споразумения, както е посочено в Член 6(2)(б) или други схеми с равностоен ефект. Без да е в ущърб на националното или Общностното законодателство в областта на обществените поръчки:

- следва да бъдат използвани поне две мерки от списъка, посочен в Приложение VI;
- Държавите-членки следва да подпомогнат този процес чрез публикуване на насоки за енергийна ефективност и енергийни спестявания, които да се използват като критерий при оценката при тържните процедури за обществени поръчки.

Държавите-членки следва да подпомагат и улесняват обмена на най-добри практики между органите от обществения сектор, например практики по отношение на енергийно ефективни обществени поръчки, както на национално, така и на международно ниво; за тази цел, упоменатата в алинея 2 организация следва да се сътрудничи с Комисията с оглед на обмена на най-добри практики, както е посочено в Член 7(3).

2. Държавите-членки следва да възложат на новосъздадена или съществуваща организация или организации административната, управленска и изпълнителна отговорност за интегрирането на изискванията по отношение на повишаване на енергийната ефективност, както е посочено в алинея 1. Това може да са същите органи или агенции като посочените в Член 4(4).

ГЛАВА III

НАСЪРЧАВАНЕ НА ЕФЕКТИВНОСТТА НА КРАЙНОТО ПОТРЕБЛЕНИЕ НА ЕНЕРГИЯ И НА ЕНЕРГИЙНИТЕ УСЛУГИ

Член 6

Енергоразпределителни предприятия, оператори на разпределителната мрежа и фирми за търговия с енергия на дребно

1. Държавите-членки следва да гарантират, че техните енергоразпределителни предприятия, оператори на разпределителната мрежа и/или фирми за търговия с енергия на дребно:
 - (а) предоставят при искане, но не повече от веднъж годишно, обобщена статистическа информация за техните крайни клиенти на органите или агенциите, посочени в Член 4(4) или на друг определен орган, при условие, че последният от своя страна предостави на предишния получената информация. Тази информация би трябвало да бъде достатъчна за правилното изготвяне и изпълнение на програми за повишаване на енергийната ефективност и за насърчаването и наблюдението на енергийните услуги и другите мерки за повишаване на енергийната ефективност. Може да бъде включена информация за минали събития и трябва да съдържа актуална информация за крайното потребление, включително, където е уместно, товарови графици, сегментиране и географско положение на потребителите, като същевременно се запази целостта и конфиденциалността на информацията, която има или частен характер или представлява търговска тайна, в съответствие с приложимото законодателство в Общността;
 - (б) се въздържат от всякакви дейности, които могат да възпрепятстват търсенето и предлагането на енергийни услуги и други мерки за повишаване на енергийната ефективност, или възпрепятстват развитието на пазарите за енергийни услуги и другите мерки за повишаване на енергийната ефективност. Съответната държава-членка следва да вземе необходимите мерки за да приключи подобни дейности, когато има такива.
2. Държавите-членки следва да:
 - (а) изберат едно или повече от следните изисквания, които да бъдат спазени от енергоразпределителните предприятия, операторите на разпределителната мрежа и фирмите за търговия с енергия на дребно, пряко и/или непряко чрез техните доставчици на енергийни услуги или мерки за повишаване на енергийната ефективност:
 - (i) осигурят предлагането на техните крайни потребители и насърчаването на енергийни услуги на конкурентни цени; или
 - (ii) осигурят на техните крайни потребители и насърчат енергийните обследвания на конкурентни цени, които са извършени независим начин и/или мерки за повишаване на енергийната ефективност в съответствие с Член 9(2) и Член 12; или
 - (iii) допринесат за фондовете и финансовите средства, както е посочено в Член 11. Нивото на този принос следва минимално да съответства на оценените разходи за предлагането на дейностите, посочени в тази алинея и да бъде съгласуван с органите или агенциите, посочени в Член 4(4); и/или
 - (б) гарантират наличието или осъществяването на доброволни споразумения и/или други пазарно-ориентирани схеми, като белите сертификати, чиито ефект е еквивалентен на едно или повече от изискванията, посочени в точка (а). Доброволните споразумения подлежат на оценка, наблюдение и продължение за да бъде осигурен ефект, еквивалентен на едно или повече от изискванията, посочени в точка (а).

За тази цел, доброволните споразумения съдържат ясни и недвусмислени цели, а изискванията, свързани с наблюдението и отчитането, са свързани с процедури, които спомагат за ревизирани и/или допълнителни мерки, когато целите не са постигнати или няма вероятност да бъдат постигнати. Във връзка с осигуряването на прозрачност, доброволните споразумения следва да бъдат достъпни за обществеността и публикувани преди прилагането им, дотолкова, доколкото позволяват приложимите разпоредби, свързани с конфиденциалността, като съдържат покана за коментар от страна на акционерите.
3. Държавите-членки гарантират достатъчно стимули, равностойна конкуренция и еднакви условия за участниците на пазара, различни от енергоразпределителните предприятия, операторите на разпределителната мрежа и фирмите за търговия с енергия на дребно, като фирми от типа ESCO, монтажни фирми, енергийни съветници и енергийни консултанти, с цел независимото предлагане и извършване на енергийните услуги, енергийни обследвания и мерки за повишаване на енергийната ефективност, описани в алинея 2(a)(i) и (ii).
4. Съгласно алинеи 2 и 3, държавите-членки могат да възлагат отговорности на операторите на разпределителна мрежа само ако това е в съответствие с изискванията, свързани със счетоводното отделяне, посочени в Член 19(3) на Директива 2003/54/ЕО и Член 17(3) на Директива 2003/55/ЕО.
5. Прилагането на настоящия член няма да бъде в ущърб на правата на изключение или освобождаване по силата на Директиви 2003/54/ЕО и 2003/55/ЕО.

Член 7

Разполагаемост на информацията

1. Държавите-членки гарантират прозрачност и широко разпространение до съответните участници на пазара на информацията относно механизмите за осъществяване на енергийна ефективност и приетите финансови и законодателни рамки с цел достигане на националните индикативни нива на енергийни спестявания.
2. Държавите-членки гарантират полагането на по-големи усилия за насърчаването на енергийната ефективност. Те осигуряват съответни условия и стимули за пазарните оператори за предоставянето на повече информация и съвети на крайните клиенти относно възможните мерки за енергийна ефективност при крайното потребление.
3. Комисията гарантира обмена и широкото разпространение на информацията за най-добрите практики, свързани с енергийните спестявания в държавите-членки.

Член 8

Осигуряване на схеми за квалификация, акредитиране и сертифициране

С оглед на постигането на високо ниво на техническа компетентност, обективност и надеждност, държавите-членки осигуряват, където сметат за уместно, подходящи схеми за квалификация, акредитиране и/или сертифициране на доставчиците на енергийни услуги, енергийни обследвания и енергийно ефективни мерки, както е посочено в Член 6 (2)(a)(i) и (ii).

Член 9

Финансови инструменти за енергийни спестявания

1. Държавите-членки отменят или изменят националните си закони и разпоредби, с изключение на онези с изцяло фискален характер, които ненужно или прекомерно пречат или ограничават използването на финансови инструменти за енергийни спестявания на пазара на енергийни услуги или други мерки за повишаване на енергийната ефективност.
2. Държавите-членки изготвят примерни договори за финансовите инструменти на разположение на съществуващите или потенциалните купувачи на енергийни услуги и други мерки за повишаване на енергийната ефективност в общественя и частния сектор. Те могат да бъдат изготвени от ведомството или агенцията, посочени в Член 4(4).

Член 10

Енергийно ефективни тарифи и други разпоредби свързани с енергията, предоставяна по мрежови инсталации

1. Държавите-членки гарантират премахването на онези стимули в тарифите за пренос и разпределение, които ненужно увеличават обема на разпределената или пренесена енергия. В тази връзка и в съответствие с Член 3(2) от Директива 2003/54/ЕО и Член 3(2) от Директива 2003/55/ЕО, държавите-членки могат да наложат на предприятията, които работят в електроенергийния и газовия сектор, задължения за обществени услуги, свързани с енергийната ефективност.
2. Държавите-членки могат да позволят онези елементи от схемите и тарифните структури, които имат социална цел, при условие, че отрицателният ефект върху преносната или разпределителна мрежа бъде сведен до необходимия минимум и той не е в несъответствие със социалната цел.

Член 11

Фондове и механизми на финансиране

1. Без ущърб на Член 87 и Член 88 от Договора, държавите-членки **могат да създадат фонд** или фондове за финансирането на програми за енергийна ефективност и други мерки за повишаване на енергийната ефективност и насърчаване развитието на пазара на мерки за повишаване на енергийната ефективност.

Такива мерки обхващат насърчаване на **енергийните обследвания, финансови инструменти за енергийни спестявания** и, където е уместно, по-точно измерване и изготвяне на **по-информативни сметки**. Тези фондове ще обслужват и секторите на крайно потребление с по-големи разходи по сделките и по-високи рискове.

2. Ако бъдат създадени, тези **фондове могат да предоставят безвъзмездни средства, заеми, финансови гаранции** и/или други видове финансиране, което да гарантира резултати.
3. **Фондовете са отворени за всички изпълнители на мерки за повишаване на енергийната ефективност, като фирми от типа ESCO, независими енергийни съветници, енергоразпределителни предприятия, оператори на разпределителната мрежа, и фирмите за търговия с енергия на дребно и монтажните фирми.** Държавите-членки могат да решат да дадат възможност за използване на тези фондове **и от крайните потребители.** Търговете или други сходни процедури, които осигуряват пълна прозрачност се осъществяват в пълно съответствие с приложимите разпоредби, свързани с възлагането на **обществени поръчки.** Държавите-членки гарантират, че такива средства допълват и не се конкурират с търговското финансиране на мерките за енергийна ефективност.

Член 12

Енергийни обследвания

1. Държавите-членки **гарантират наличието** на ефективни схеми за изготвяне **на енергийни обследвания** с високо качество, чиято цел е идентифицирането на потенциалните мерки за повишаване на енергийната ефективност и които се осъществяват независимо, като от тях могат да се възползват **всички крайни потребители**, включително и по-малките битови, търговски и малките и средни промишлени потребители.
2. Пазарните сегменти, за които са характерни по-високи разходи по осъществяване на сделките и съоръжения, които не са сложни могат да бъдат обхванати и чрез други мерки като въпросници и компютърни програми, които са достъпни в Интернет и/или се изпращат до потребителите по пощата. Държавите-членки гарантират възможността за изготвяне на енергийни обследвания за пазарните сегменти, в които не се предлагат на търговски принцип, като вземат предвид Член 11(1).
3. **Сертифицирането** в съответствие с Член 7 от Директива 2002/91/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 16 декември 2002 година за енергийните характеристики **на сградите⁽¹⁾ се разглежда като еквивалентно на изготвянето на енергийно обследване** в съответствие с изискванията на алинеи 1 и 2 от настоящия член и отговарящо на енергийно обследване, както е посочено в Приложение VI(д) на настоящата Директива. Освен това обследванията, които са изготвени в резултат на прилагането на схеми, които са основани на доброволни споразумения между организации на акционери и определен орган и тяхното наблюдение и продължение от съответната държава-членка, съгласно Член 6(2)(б) на настоящата Директива, също така ще се считат за покриващи изискванията на алинеи 1 и 2 на настоящия член.

Член 13

Измерване и информативни сметки за енергийното потребление

1. Държавите-членки гарантират, че доколкото това е технически осъществимо, финансово обосновано и пропорционално спрямо потенциалните енергийни спестявания, при крайните потребители на **електроенергия, природен газ, централно топлоснабдяване и/или охлаждане и гореща вода за битови нужди се осигуряват индивидуални измервателни уреди** на конкурентни цени, които точно отчитат реално консумираното количество енергия от крайния потребител и осигуряват информация относно действителното време на използване.

При подмяната на съществуващ уред се осигурява измервателен уред на конкурентна цена, освен в случаите, при които това е технически невъзможно или нерентабилно по отношение на очакваните потенциални спестявания в дългосрочен план. Когато се прави свързване на нова сграда или основен ремонт на съществуваща сграда, както е посочено в Директива 2002/91/ЕО, винаги се осигуряват индивидуални измервателни уреди на конкурентни цени.

⁽¹⁾ ОВ L 1, 4.1.2003 г., стр. 65.

2. Държавите-членки гарантират, където е уместно, че сметките се изготвят от енергоразпределителните дружества, операторите на разпределителната мрежа и фирмите за търговия с енергия на дребно въз основа на реалното енергийно потребление и информацията е представена по ясен и разбираем начин. Със сметките се осигурява необходимата информация, която да даде възможност на крайните потребители да получат подробно описание на текущите енергийни разходи. Сметките въз основа на действителното потребление следва да бъдат изготвяни толкова често, че да позволят на потребителите да контролират консумацията си на енергия.
3. Държавите-членки гарантират, че в или със сметките, договорите, сделките и/или разписките от разпределителните станции енергоразпределителните дружества, операторите на разпределителната мрежа и фирмите за търговия с енергия на дребно предоставят на крайните потребители по ясен и разбираем начин следната информация:
 - (а) текущите действителни цени и действително потребление на енергия;
 - (б) **сравнение на енергийната консумация на крайните потребители с консумацията за същия период през предходната година**, за предпочитане представено графично;
 - (в) където е възможно и полезно, **сравнения със усреднената норма или стандарт на потребител на енергия в една и съща категория потребители**;
 - (г) информация за връзка с потребителски организации, енергийни агенции или подобни органи, включително адреси в Интернет, от които може да се получи **информация за възможните мерки за повишаване на енергийната ефективност**, сравнени профили на крайни потребители и/или конкретни технически спецификации на енергийно оборудване.

ГЛАВА IV

ОКОНЧАТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ

Член 14

Доклади

1. Държавите-членки, които вече използват, за каквато и да било цел, методи на изчисление, сходни с посочените в Приложение IV, към момента на влизане на настоящата Директива в сила, могат да предоставят на Комисията съответната информация с необходимите подробности. Такава информация следва да бъде предоставена в най-кратък срок, за предпочитане не по-късно от 17 ноември 2006 година. Предоставената информация ще позволи на Комисията да отчете съществуващите практики.
2. Държавите-членки **предоставят на Комисията следните Планове за действие** в областта на енергийната ефективност (ПДЕЕ):
 - **Първи ПДЕЕ не по-късно то 30 юни 2007 година;**
 - **Втори ПДЕЕ не по-късно от 30 юни 2011 година;**
 - **Трети ПДЕЕ не по-късно от 30 юни 2014 година.**

Всички ПДЕЕ **съдържат описание на мерките за повишаване на енергийната ефективност**, които са планирани за постигане на целите, посочени в Член 4(1) и (2), както и за спазване на разпоредбите, свързани с **изключителната роля на общественния сектор и осигуряването на информация и съвети на крайните потребители**, съответно посочени в Членове 5(1) и 7(2).

Вторият и третият ПДЕЕ:

- **съдържат подробен анализ и оценка на предишния ПДЕЕ;**
- **обхващат окончателните резултати по отношение на изпълнението на планираните нива на енергийни спестявания**, посочени в Член 4(1) и (2);

- включват планове, както и информация за очаквания ефект от изпълнението на допълнителни мерки, които са насочени към съществуващо или евентуално неизпълнение на планираните нива;
 - в съответствие с Член 15(4), използват и постепенно увеличават употребата на хармонизирани показатели и стандарти за ефективност, както при оценката на минали мерки, така и при пресмятането на ефекта от планираните бъдещи мерки;
 - са базирани на наличните данни, допълнени от прогнози.
3. Не по-късно от 17 май 2008 година, Комисията публикува оценка на въздействието с анализ разходи/ползи, като провери връзките между стандартите, разпоредбите, политиките и мерките за енергийна ефективност при крайното потребление.
 4. ПДЕЕ се оценяват в съответствие с процедурата, посочена в Член 16(2):
 - **Първият ПДЕЕ подлежи на разглеждане до 1 януари 2008 година;**
 - Вторият ПДЕЕ подлежи на разглеждане до 1 януари 2012 година;
 - Третият ПДЕЕ подлежи на разглеждане до 1 януари 2015 година.
 5. Въз основа на ПДЕЕ, Комисията оценява степента, до която държавите-членки са напреднали по отношение на постигането на **националните си индикативни нива** на енергийни спестявания. Комисията публикува доклади, съдържащи нейните заключения:
 - **По първия ПДЕЕ до 1 януари 2008 година;**
 - По втория ПДЕЕ до 1 януари 2012 година;
 - По третия ПДЕЕ до 1 януари 2015 година.

Тези доклади следва да включват информация за съответните действия на равнището на Общността, включително действащото и бъдещото законодателство. Тези доклади вземат предвид системата за сравнително оценяване, посочена в Член 15(4), посочват най-добрите практики, установяват случаи, при които държавите-членки и/или Комисията не напредват достатъчно и могат да съдържат и препоръки.

След втория доклад, ако е приложимо и необходимо, се изпращат предложения на Европейския парламент и на Съвета за допълнителни мерки, включително евентуално удължаване на срока за постигане на планираните нива. Ако заключенията на доклада са, че напредъкът по отношение на националните индикативни цели е недостатъчен, тези предложения са свързани с равнището и характера планираните нива.

Член 15

Преглед и адаптиране на рамката

1. Стойностите и начините на пресмятане, посочени в Приложения II, III, IV и V, се адаптират към техническия напредък в съответствие с процедурата, посочена в Член 16(2).
2. До 1 януари 2008 година и в съответствие с процедурата, посочена в Член 16(2), Комисията прецизира и допълва, доколкото е необходимо, точки от 2 до 6 от Приложение IV, като се съобразява с общата рамка на Приложение IV.
3. **До 1 януари 2012 година** и в съответствие с процедурата, посочена в Член 16(2), **Комисията увеличава процента на изчисленията с подхода за оценка „отдолу – нагоре”**, използвани при хармонизирания модел на изчисление, посочен в точка 1 на Приложение IV, без ущърб на онези схеми на държавите-членки, които вече използват по-висок процент. Новият хармонизиран модел на изчисление със значително по-голям процент на изчисления „отдолу-нагоре” започва да се използва през януари 2012 година.

Когато е практически осъществимо и възможно, при измерването на общите спестявания за целия срок на прилагане на настоящата Директива се използва хармонизирания модел на изчисление, без ущърб на онези схеми в държавите-членки, при които се използва по-висок процент на изчисления „отдолу-нагоре”.

4. Не по-късно от 30 юни 2008 година и в съответствие с процедурата, посочена в Член 16(2), Комисията разработва набор от хармонизирани показатели и въз основа на тях сравнителни критерии за енергийна ефективност, като взема предвид наличните данни или информация, която може да бъде събрана по един рентабилен начин за всяка държава-членка. При разработването на тези хармонизирани показатели и сравнителни критерии за енергийна ефективност Комисията се ръководи от примерния списък, посочен в Приложение V. Държавите-членки постепенно интегрират тези показатели и критерии в статистическите данни, включени в техните ПДЕЕ, както е посочено в Член 14 и ги използват като едни от инструментите на тяхно разположение, чрез който вземат решения относно бъдещите приоритетни области в ПДЕЕ.

Не по-късно от 17 май 2011 година, Комисията представя на Европейския парламент и на Съвета доклад за напредъка при определянето на показателите и критериите за сравнение.

Член 16

Комитет

1. **Комисията се подпомага от Комитет.**
2. Там където се прави позоваване на настоящата алинея се прилагат Членове 5 и 7 от Решение 1999/468/ЕО, които имат отношение към разпоредбите на Член 8 от него.

Срокът, упоменат в Член 5(6) от Решение 1999/468/ЕО, се определя на три месеца.

3. Комитетът приема свои процедурни правила.

Член 17

Отмяна

Настоящата Директива отменя Директива 93/76/ЕИО.

Член 18

Транспониране

1. Държавите-членки приемат закони, подзаконови и административни разпоредби, необходими, за да приведат законодателството си в съответствие с настоящата Директива преди 17 май 2008 година, с изключение на разпоредбите на Член 14(1), (2) и (4). Те незабавно информират за това Комисията.

Когато държавите-членки приемат тези мерки, в тях се отбелязва позоваването на настоящата Директива или то се прилага към тях при официалното им обнародване. Начините, по които се прави позоваването се определят от държавите-членки.

2. Държавите-членки предоставят на Комисията текста на основните разпоредби от вътрешното право, които приемат в обсега на материята, уредена с настоящата Директива.

Член 19

Влизане в сила

Настоящата Директива влиза в сила на двайсетия ден след датата на публикуването ѝ в *Официалния вестник на Европейския съюз*.

Член 20

Адресати

Настоящата Директива е адресирана до държавите-членки.

Изготвена в Страсбург, на 5 април 2006 година.

За Европейския парламент

Председател

Ж. Борел Фонтейес

За Съвета

Председател

Х. Уинкълър

